

Risico op kruisallergie

BIJ BETA-LACTAM ANTIBIOTICA

	Amoxicilline	Penicilline G	Flucloxacilline	Feneticilline	Piperacilline	Cefazoline	Cefuroxim	Ceftriaxon	Cefotaxim	Ceftazidim	Meropenem	Imipenem	Ertapenem
Amoxicilline	■					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Penicilline G		■				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Flucloxacilline			■			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Feneticilline				■		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Piperacilline					■	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Cefazoline	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Cefuroxim	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■
Ceftriaxon	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■
Cefotaxim	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■
Ceftazidim	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■
Meropenem	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■
Imipenem	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■
Ertapenem	✓	✓	✓	✓	✓	■	■	■	■	■	■	■	■

- Allergie mogelijk op basis van de beta-lactam ring
- Kruisallergie mogelijk op basis van identieke zijketen
- Kruisallergie mogelijk op basis van vergelijkbare zijketens of klinische studies
- ✓ Geen risico op kruis-allergische reactie

Bovenstaande tabel is van toepassing op *immediate type allergie*. Het is een selectie van het schema zoals weergegeven in de richtlijn "aanpak bij vermoeden van antibiotica allergie". Voor meer informatie zie volledige richtlijn antibiotica allergie op www.swab.nl

Allergie voor een antibioticum?

Vragen bij een vermoeden op antibiotica-allergie

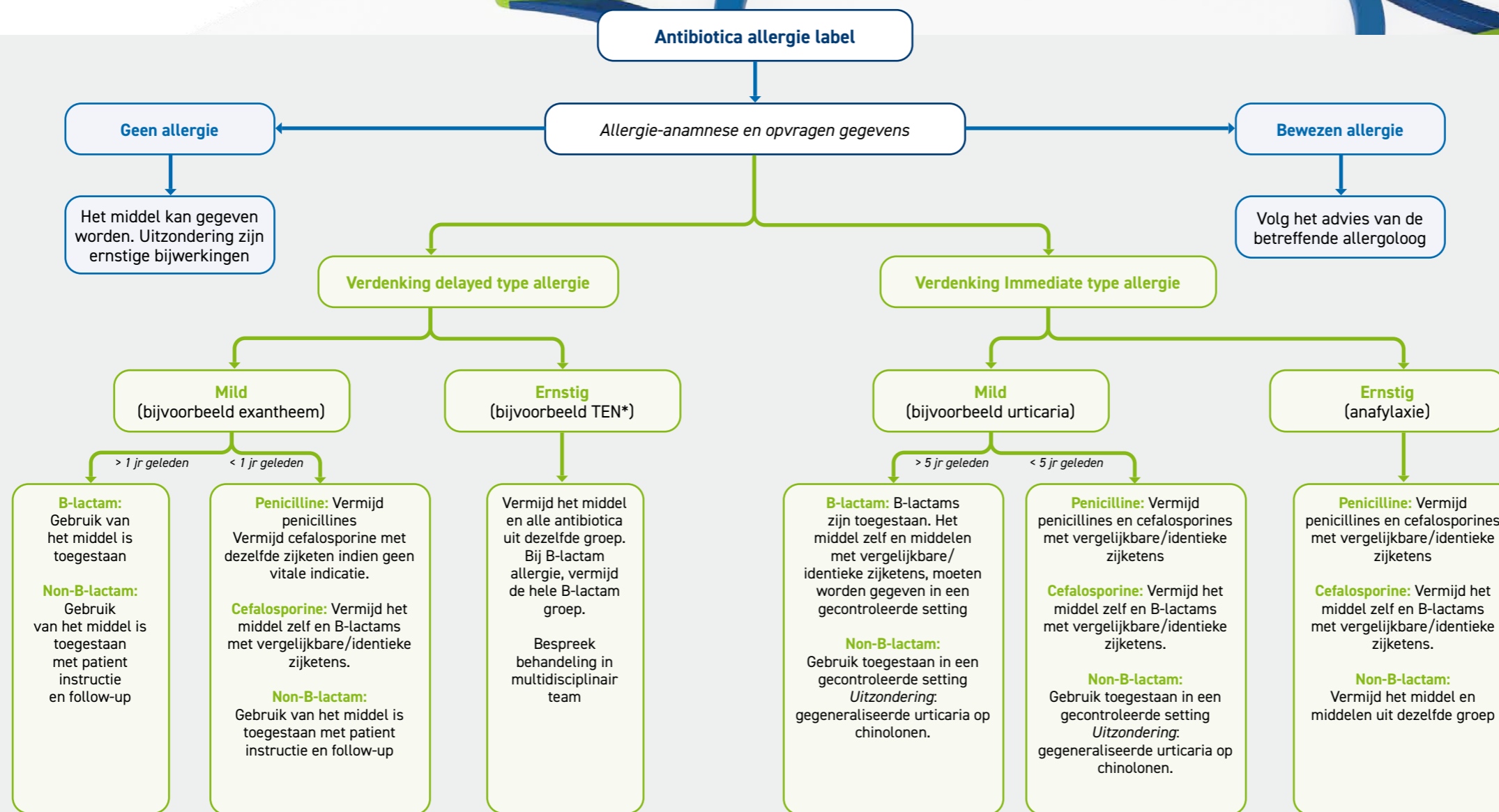
Om welk antibioticum ging het?	Vraag ook naar het specifieke antibioticum. Bijvoorbeeld bij een penicilline allergie: om welk penicilline ging het?
Wanneer vond de reactie plaats?	'Immediate type' allergie kan met de jaren verdwijnen. Hoe langer geleden de reactie plaats vond, des te kleiner is de kans dat de reactie na re-expositie opnieuw zal optreden.
Hoe snel traden de symptomen op?	Immediate type' reacties ontstaan in principe <60 minuten na toediening. 'delayed type' reacties treden doorgaans na >24 uur op.
Hoe lang hielden de symptomen aan?	'Immediate type' reacties verdwijnen vaak binnen minuten/uren na staken. 'Delayed type' reacties kunnen dagen tot weken aanhouden.
Wat hielden de symptomen in?	O.a. urticaria, angio-oedeem, stridor en collaps wijzen op een 'immediate type' reactie. Een exantheem wijst op een 'delayed type' reactie.
Zijn de klachten geobserveerd door een zorgprofessional?	Geregistreerde observaties kunnen waardevolle informatie bevatten over het type antibioticum en het type reactie.
Voor welke ziekte werd het antibioticum voorgeschreven?	Vaak worden de symptomen van de ziekte verward met een allergische reactie. Bijvoorbeeld een exantheem bij een virale infectie, kan worden aangezien voor een allergie.
Had de reactie ziekenhuisopname en/of gebruik van adrenaline tot gevolg?	Noodzaak tot adrenaline toediening wijst op een 'immediate type' reactie. Ook 'delayed type' reacties kunnen in zeldzame gevallen ernstig verlopen.
Is het betreffende antibioticum ooit opnieuw gebruikt?	Het komt voor dat het middel, of een middel waar kruisallergie mee kan bestaan, (al dan niet accidenteel) toch gegeven is. Indien hierna geen reactie optrad kan het toegediende middel (weer) als veilig worden beschouwd.
Is er na deze reactie ooit op antibiotica allergie getest?	Met huid- en/of provocatietesten kunnen antibiotica-allergieën betrouwbaar worden aangetoond danwel uitgesloten.

Verwijderen allergielabel

Een allergielabel kan direct verwijderd worden in de volgende situaties:

Het antibioticum is gebruikt sinds de indexreactie zonder dat er een allergische reactie heeft plaatsgevonden.	Er was geen tijdsverband tussen blootstelling aan het antibioticum en het optreden van symptomen.
Het allergielabel was uitsluitend gebaseerd op een familiegeschiedenis van allergie of op angst voor allergie.	De indexreactie was niet ernstig, beperkt tot de huid en vond plaats op kindertijd én > 10 jaar geleden.
De symptomen zijn niet compatibel met een allergische reactie (o.a. alleen maag-darmklachten, hartkloppingen, wazig zicht).	De patiënt is zich niet bewust van het label en kan zich geen allergische reactie herinneren.

Voor meer informatie
www.amrhollandwest.nl, of e-mail: info@amrhollandwest.nl.

*Pas de allergieregistratie aan op basis van eventuele allergietesten en/of klinisch beloop
 Communiqueer wijzigingen in de allergieregistratie naar betrokken zorginstellingen, zoals huisartsenpraktijk, apotheek, ziekenhuis en/of verpleeghuis*

* Toxische epidermale necrolyse

Voor meer informatie zie de volledige richtlijn "Aanpak bij vermoeden van Antibiotica Allergie" op www.swab.nl

Meer informatie? Bekijk onze website of neem contact op via abr@ggdhm.nl

W www.amrhollandwest.nl
 E abr@ggdhm.nl

Toelichting flowchart

Het advies ten aanzien van toekomstig gebruik van het antibioticum hangt af van drie factoren: het type reactie ('immediate' of 'delayed'), de ernst van de reactie (mild of ernstig) en hoe lang geleden de reactie was.

Voor het type reactie zijn de symptomen en het tijdsbeloop van belang. De ernst van de reactie wordt bepaald op basis van de symptomen (bijvoorbeeld stridor) en de gevolgen van de reactie (bijvoorbeeld ziekenhuisopname).

Wat doet het AMR Zorgnetwerk

Wij zetten ons in om de aandacht voor en kennis over antimicrobiële resistentie (AMR) en infectiepreventie te vergroten. Dit doen we onder andere door het delen van kennis en het stimuleren van samenwerking.

Ook zetten we scholing en programma's in gericht op juist gebruik van antibiotica. We werken hierin samen met zorgaanbieders en zorgprofessionals uit de regio: verpleeghuizen, ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, publieke gezondheid, huisartsen, thuiszorg en apothekers.

